

Minister Finansów i Gospodarki

Znak pisma: DPP-VII.054.2.2026
Warszawa, 24 marca 2026 r.

Pan Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji Posła na Sejm RP Pana Wiesława Krajewskiego o numerze 15337 w sprawie wpływu sytuacji w Grupie Azoty na rynek energii i koszty gazu dla przemysłu chemicznego

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 15337, Pana Wiesława Krajewskiego, posta na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, z 20 lutego 2026 r. w sprawie wpływu sytuacji w Grupie Azoty na rynek energii i koszty gazu dla przemysłu chemicznego, poniżej przedstawiam stosowne wyjaśnienia opracowane również w oparciu o wyrażone w sprawie stanowisko Ministra Energii oraz Ministra Aktywów Państwowych.

1. Jak kształtowały się ceny gazu dla dużych odbiorców przemysłowych w latach 2023–2025?

Poniżej przedstawiam informacje o cenach paliw gazowych dla dużych odbiorców niebędących gospodarstwami domowymi w latach 2023–2025 (podane ceny zawierają wszystkie podatki i opłaty):

1) odbiorcy niebędący gospodarstwami domowymi zużywający paliwa gazowe w ilości 1 000 000–3 999 999 GJ/rok:

2023 r.: 0,402 zł/kWh; 2024 r.: 0,246 zł/kWh; 2025 r. (dane wstępne): 0,237 zł/kWh,

2) odbiorcy niebędący gospodarstwami domowymi zużywający paliwa gazowe w ilości większej niż 4 000 000 GJ/rok:

2023 r.: 0,296 zł/kWh; 2024 r.: 0,225 zł/kWh; 2025 r. (dane wstępne): 0,246 zł/kWh.

2. Czy rząd prowadzi analizę wpływu kosztów energii na konkurencyjność sektora chemicznego?

Konkurencyjność polskiego przemysłu energochłonnego, w tym sektora chemicznego, jest kwestią pilnie śledzoną w Ministerstwie Rozwoju i Technologii szczególnie w kontekście cen energii.

Polski Instytut Ekonomiczny przygotowuje na zlecenie Ministerstwa Rozwoju i Technologii raport analityczny z opisem możliwych mechanizmów obniżenia cen energii dla przemysłu w Polsce i przeglądem podobnych mechanizmów w krajach Unii Europejskiej. Projekt raportu analizuje kontekst i uwarunkowania cen energii dla przemysłu i przedstawia rodzaje wsparcia o charakterze pomocy publicznej dostępne lub planowane w krajach takich jak Niemcy czy Włochy. W części poświęconej mechanizmom dotyczącym taryf, opłat i podatków projekt raportu analizuje następujące aspekty takie jak: opłata OZE, opłata kogeneracyjna, akcyza, definicja odbiorcy specjalnego, opłata mocowa i system rekompensat EU ETS. Ukończenie raportu planowane jest w połowie 2026 r.

3. Czy istnieją mechanizmy wsparcia dla przemysłu energochłonnego porównywalne z rozwiązaniami stosowanymi w innych państwach UE?

Tak, w Polsce obowiązuje system rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych, który został wdrożony przepisami ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1215). Ustawa określa zasady, tryb udzielania oraz sposób obliczania wielkości pomocy publicznej z tytułu przenoszenia kosztów zakupu uprawnień do emisji na ceny energii elektrycznej zużywanej do wytwarzania produktów w sektorach lub podsektorach energochłonnych. Jego celem jest ograniczenie ryzyka przenoszenia produkcji wrażliwych branż poza Polskę. W styczniu br. w Ministerstwie Rozwoju i Technologii rozpoczęły się prace nad przygotowaniem nowelizacji ww. ustawy, która umożliwi wypłatę rekompensat dla sektorów ujętych w nowelizacji komunikatu Komisji zmieniającego Wytyczne w sprawie niektórych środków pomocy państwa w kontekście systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych po 2021 r. [C/2026/196]. Wytyczne Komisji umożliwiają uznanie pomocy państwa dla określonych branż za zgodną z zasadami rynku wewnętrznego UE i nie wpływają niekorzystnie na warunki wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii planuje wspierać konkurencyjność polskich przedsiębiorstw energochłonnych na bazie przyjętego w czerwcu 2025 r. przez Komisję Europejską komunikatu w zakresie pomocy publicznej – komunikat Komisji Ramy środków pomocy państwa na rzecz wsparcia Paktu dla czystego przemysłu, tzw. CISAF (ramy pomocy państwa na potrzeby Paktu dla czystego przemysłu) (Dz. Urz. UE C/2025/3602 z 04.07.2025 r.).

CISAF określa między innymi warunki udzielania wsparcia dla działań służących poprawie dostępu do przystępnej cenowo energii elektrycznej dla odbiorców energochłonnych.

Dopłata do cen energii dla przemysłu energochłonnego (sekcja 4.5 CISAF) będzie mogła objąć obniżenie o co najwyżej 50% średniej rocznej hurtowej ceny rynkowej na obszarze rynkowym, na którym beneficjent jest podłączony, dla nie więcej niż 50% jego rocznego zużycia energii elektrycznej. Całkowite roczne zużycie energii elektrycznej można mierzyć albo w roku, w którym powstaje koszt kwalifikowalny, albo w roku poprzednim. Obniżki nie mogą skutkować ceną poniżej 50 EUR/MWh na kwalifikujące się zużycie. Aby uzyskać trwały wpływ, beneficjenci będą zobowiązani do dokonywania inwestycji, które przyczynią się do transformacji przemysłowej i obniżą koszty systemu energetycznego w perspektywie średnio- i długoterminowej.

Obecnie trwają prace nad projektem ustawy umożliwiającej przygotowanie programu tymczasowego obniżenia cen energii według założeń opisanych powyżej. Projektowane rozwiązanie jest w fazie dyskusji i prac przygotowawczych. Według obecnego harmonogramu planowane jest, aby program był dostępny dla przedsiębiorstw energochłonnych od 2027 r.

Należy przy tym podkreślić, że przedsiębiorstwa nie mogą korzystać jednocześnie z systemu rekompensat pośrednich i planowanego mechanizmu CISAF.

4. Czy destabilizacja zarządcza w spółkach energochłonnych była analizowana pod kątem wpływu na bezpieczeństwo energetyczne państwa?

Kwestia stabilności zarządczej w spółkach o strategicznym znaczeniu dla gospodarki narodowej, w szczególności w podmiotach energochłonnych, jest przedmiotem stałej analizy w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa gospodarczego państwa. Minister Aktywów Państwowych, wykonując prawa z akcji należących do Skarbu Państwa, realizuje uprawnienia korporacyjne wynikające z Kodeksu spółek handlowych oraz statutów spółek, mając na względzie nadrzędny interes publiczny. W procesie tym kluczowe jest monitorowanie czy struktura zarządcza oraz podejmowane przez organy spółek decyzje gwarantują ciągłość operacyjną zakładów, które stanowią fundament krajowych łańcuchów dostaw, m.in. w sektorze nawozowym i chemicznym.

Działania nadzorcze podejmowane wobec takich podmiotów jak Grupa Azoty S.A. są pochodną analizy ich kondycji ekonomicznej oraz wpływu na stabilność rynku wewnętrznego. Minister Aktywów Państwowych podejmuje wszelkie działania, w zakresie swojej właściwości, zmierzające do odbudowy kondycji Grupy Azoty, uznając, że sprawność zarządcza i finansowa tego podmiotu jest bezpośrednio powiązana z odpornością polskiego przemysłu na globalne napięcia geopolityczne. Realizacja tych uprawnień, przy zachowaniu ustawowych kompetencji rad nadzorczych i zarządów, służy nie tylko ochronie wartości majątku Skarbu Państwa, ale przede wszystkim zabezpieczeniu strategicznych interesów Rzeczypospolitej Polskiej w obszarze bezpieczeństwa gospodarczego.

5. Czy planowane są rozwiązania systemowe stabilizujące koszty energii dla przemysłu chemicznego?

W Ministerstwie Energii są podejmowane działania skoncentrowane na wypracowaniu nowego modelu zasad ustalania taryf (nowe rozporządzenie w sprawie sposobu kształtowania i kalkulacji taryf oraz sposobu rozliczeń w obrocie energią elektryczną) oraz prace w zakresie przywrócenia obliwa giełdowego dla energii elektrycznej i podwyższenia obliwa giełdowego dla gazu ziemnego.

W ramach prac nad nowelizacją rozporządzenia taryfowego Minister Energii powołał *Zespół do spraw poprawy efektywności kształtowania taryf sieciowych energii elektrycznej*. Jego celem jest przeprowadzenie kompleksowej oceny systemu taryf dla energii elektrycznej w zakresie kalkulacji składnika stałego i zmiennego stawki sieciowej za usługi przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej oraz stawki jakościowej. Prace Zespołu, które rozpoczęły się w dniu 15 stycznia 2026 r., potrwać kilka miesięcy i będą miały charakter horyzontalny oraz zostaną ukierunkowane na poprawę przejrzystości i efektywności systemu, z uwzględnieniem potrzeb różnych grup odbiorców, w tym sektora energochłonnego, zgodnie z obowiązującymi regulacjami i wytycznymi.

Kolejną inicjatywą legislacyjną Ministra Energii jest projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii (UD284), który zakłada przywrócenie obliwa giełdowego na energię elektryczną w wysokości 80% wytworzonej energii elektrycznej oraz podniesienie obliwa giełdowego na gaz ziemny z obecnych 55% do 85%. Celem zmian jest poprawa płynności transakcji zakupu energii elektrycznej i gazu ziemnego, co będzie wynikiem większej dostępności ofert na Towarowej Giełdzie Energii.

Pozwoli to również na poprawę transparentności i wiarygodności indeksów cenowych na rynkach energii elektrycznej i gazu ziemnego, zwiększając przejrzystość kształtowania się cen energii elektrycznej i gazu ziemnego oraz sprzyjając naturalnej konkurencji cenowej między uczestnikami rynku. Spodziewana większa dostępność ofert sprzedaży energii elektrycznej i gazu ziemnego pozwoli na lepsze odzwierciedlenie kosztów wytworzenia energii i powinna być czynnikiem wspierającym, m.in. przedsiębiorstwa energochłonne w optymalnym wyborze kontraktów na dostawy energii elektrycznej oraz gazu ziemnego.

Projekt ustawy został poddany uzgodnieniom, opiniowaniu i konsultacjom, a otrzymane uwagi są obecnie analizowane.

6. Czy prowadzone są prace nad długoterminową strategią energetyczną dla sektora nawozowego?

Obecnie na szczeblu krajowym nie jest procedowany odrębny dokument dedykowany wyłącznie strategii energetycznej sektora nawozowego. Wynika to z faktu, że cele energetyczne i klimatyczne dla tej branży są integralną częścią strategicznych dokumentów rządowych o charakterze horyzontalnym, takich jak Aktualizacja Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu (KPEiK) oraz Polska Strategia Wodorowa. Dokumenty te określają ramy dekarbonizacji przemysłu energochłonnego, w tym przejście na niskoemisyjny wodór oraz wdrożenie technologii wychwytu emisji (CCS).

Jednocześnie Minister Energii monitoruje działania na poziomie unijnym. Komisja Europejska zapowiedziała na pierwszą połowę 2026 r. ogłoszenie specjalnego planu działania dotyczącego nawozów. Jego głównym celem ma być zapewnienie strategicznej autonomii UE w zakresie dostępności i przystępności cenowej nawozów, przy jednoczesnym promowaniu składników odżywczych pochodzących z recyklingu oraz alternatywnych metod nawożenia. Na obecnym etapie szczegółowe założenia i instrumenty finansowe tego planu nie są jeszcze znane.

7. Czy analizowano ryzyko trwałej utraty konkurencyjności polskich producentów nawozów wobec producentów spoza UE?

Pragną podkreślić, że prowadzę stały monitoring sytuacji rynkowej sektora nawozowego, opierając się na bieżących danych statystycznych oraz ścisłym dialogu z przedstawicielami branży. Wyniki tego monitoringu wskazują, że kluczowym wyzwaniem dla konkurencyjności polskich producentów pozostaje presja ze strony importu z krajów trzecich, w szczególności z kierunków wschodnich.

W odpowiedzi na te zjawiska, Polska podjęła skuteczne działania na forum Unii Europejskiej, zmierzające do ochrony unijnego rynku. W szczególności w czasie polskiej prezydencji doprowadzono do podniesienia o 50% ceł na towary rolne pochodzące z Rosji i Białorusi, a także do zwiększenia – z dniem 1 lipca 2025 r. – taryf celnych na nawozy importowane z tych krajów do Unii Europejskiej (rozporządzenie (UE) 2025/1227).

W praktyce oznacza to, że na nawozy nakładane jest 6,5% cło ad valorem oraz dodatkowa stawka specyficzna za tonę, która w pierwszym roku (2025–2026) wynosi:

- 40 €/t dla nawozów azotowych (kod CN 3102),
- 45 €/t dla nawozów wieloskładnikowych (kod CN 3105).

W kolejnych latach opłata ta będzie stopniowo rosła:

- w latach 2026–2027: 60 €/t lub 70 €/t,
- w latach 2027–2028: 80 €/t lub 95 €/t,
- od 1 lipca 2028 r.: odpowiednio 315 €/t (dla nawozów azotowych) lub 430 €/t (dla nawozów wieloskładnikowych).

Kluczowym impulsem dla wprowadzenia powyższego rozporządzenia była inicjatywa Ministra Rozwoju i Technologii z listopada 2024 r., który wraz z ministrami gospodarki Litwy, Łotwy i Estonii skierował do Komisji Europejskiej wspólny list wzywający do zdecydowanego podwyższenia ceł na nawozy z Rosji i Białorusi.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Michał Jaros

Sekretarz Stanu

Minister Michał Jaros

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

w Ministerstwie Rozwoju i Technologii